

12. Europäischer Essaywettbewerb für Studentinnen und Studenten 2023

12. evropská esejistická soutěž pro studenty 2023

vyhlásili

Dr. Albert-Peter Rethmann, spolkový předseda Ackermann-Gemeinde,
a Doc. Mgr. Matěj Spurný Ph.D., předseda Společnosti Bernarda Bolzana

Téma:

"Jak změnila ruská válka proti Ukrajině můj svět"

3. místo:

Andrej Lendoci

20 let, polská filologie, německá filologie, Masarykova univerzita Brno

24. únor 2022 byl dnem, který nečekaně změnil mnoho věcí v našich životech. Tento velmi smutný den jsem si zapamatoval tak dobře, jako by se ta tragická událost stala včera. Den předtím jsem byl se svými spolužáky v hospodě, kde jsme debatovali mimo jiné o sílícím napětí na východní rusko-ukrajinské hranici.

Jeden z mých spolužáků se najednou uprostřed naší debaty zvedl, aby zavolal své babičce, která žije na východním Slovensku. Žertoval jsem, že vzhledem k ruské zahraniční politice mu babička bude zítra volat z jiné země. Jasně, nebyl to zcela korektní vtip, ale nikdo netušil, že následující den nám nadělí obzvláště nepřijemné překvapení.

Po našem „pivním setkání“ jsem přišel poměrně pozdě domů a k smrti unavený jsem okamžitě usnul. Ve čtvrtek 24. února jsem bezstarostně vstával, mobil jsem vzal do rukou teprve půl hodiny později. Na Messengeru mne očekávala zpráva od mé nejlepší kamarádky: „Andreji, jsi vzhůru? Nebo spíš v blažené nevědomosti?“

Okamžitě jsem otevřel Facebook, abych zjistil, co se děje. Dozvěděl jsem se tu nejtrpčí možnou pravdu, kterou nikdo z kruhu mých přátel nečekal. Když jsem viděl ty děsivé obrazy napadených ukrajinských měst, bylo mi k pláči. Nevěřil jsem svým očím, nechtěl jsem věřit, že

Putin zašel tak daleko. Stejně jako český prezident Miloš Zeman jsem musel uznat, že jsem se mýlil. Jedno však bylo jasné: v Evropě vypukla po čtvrt století znovu válka, a což bylo ještě hroznější, v naší sousední zemi. Toto byla první válka v Evropě, kterou jsem zažil.

V Brně, kde studuji, se konala hned téhož dne demonstrace proti ruskému útoku, které jsem se zúčastnil spolu s mými dvěma kamarády ze Slovenska. Byl to můj vůbec první protest a byl jsem pozitivně překvapen počtem účastníků. Takové obrovské masy účastníků nečekali ani pořadatelé.

První měsíc po hanebném útoku byly na náměstí Svobody křídou namalované státní symboly Ukrajiny a dojemné vzkazy pro Ukrajince od ruských studentů, kteří se omlouvali za agresivní politiku svého domovského státu. Město bylo plné ukrajinských vlajek, které lze dodnes vidět na mnoha budovách. Podpora z naší strany byla neskutečná a přesvědčila skeptiky.

V mnoha evropských zemích včetně České republiky nebo Slovenska organizovaly neziskové organizace i jednotlivci dary pro Ukrajinu. Sám jsem se rozhodl věnovat obnos, pro studenta poměrně vysoký, aby si Ukrajinci mohli obstarat obvazy a léky pro oběti války.

Mnoho dobrovolníků se také připojilo k pomáhajícím na hranicích s Ukrajinou, kteří prchajícím matkám s dětmi nabízeli buď ubytování, nebo odvoz dále na západ. To je důkazem, že Středoevropané a východní Evropané jsou i nadále schopni solidarity s jinými státy. Sám jsem byl překvapen, protože Slovensko, moje rodná země, nebylo během předchozí uprchlické krize v letech 2015/16 považováno za zemi solidarity. Ale nyní jsme svůj obraz zlepšili neustálou pomocí našim východním sousedům.

V prvních měsících konfliktu jsem v jihomoravské metropoli potkával denně zmatené uprchlíky, kterým jsem samozřejmě rád ukazoval správnou cestu k jejich cíli. Předtím jsem nikdy s uprchlíky nemluvil, protože jsem tu možnost neměl. A i když neumím ukrajinsky ani rusky, snažím se jim nějak pomoci. Nedovedl jsem si vůbec představit, co museli podstoupit, aby utekli do bezpečné země, jako je Česká republika.

Když pak nově příchozích uprchlíků ubývalo, dostal jsem se až v létě znovu do kontaktu s Ukrajinci, protože jsem pracoval pro agenturu, která vyřizovala především nutné dokumenty pro zahraniční zaměstnance brněnských IT-startupů. Ukrajínští klienti, které jsem doprovázel, mi často ukazovali nejnovější videa z Ukrajiny, což mi vehnalo slzy do očí. Většina z nich stále ještě považovala Rusy za své příbuzné, navzdory krutostem a válečným zločinům páchané ruskou armádou.

Na tomto místě bych se také rád zastal nevinných ruských studentů v České republice, protože je lze stěží obvinít z války. Mezi mými spolužáky jsou i Rusové, kteří by ani mouše neublížili. V 21. století přeci nesmíme uplatňovat princip kolektivní viny, zvláště když Rusové žijící v EU sotva mohou za to, co se děje v Ruské federaci. Někdy jsem měl pocit, že jsem se stal obráncem všech nevinných a mírumilovných Rusů ve svém okolí, protože mnozí je házeli do jednoho pytle, respektive je očerňovali.

Tato válka změnila během jednoho roku mnohem více v mém životě, než jsem si původně myslel. Postupem času jsem pochopil, že závislost na ruských surovinách nesmí trvat věčně a že Evropa musí hledat nové dodavatele. Navíc jsem se začal více zajímat o geografii a historii Ukrajiny, což mě v mnohém obohatilo. Jinak bych asi nezískal tak zevrubný přehled o druhé největší zemi Evropy.

Jak jsem ve svém eseji několikrát zmínil, byly překvapení, úžas a smutek emocemi, které mě ve vztahu k tomuto konfliktu nejlépe charakterizují. Mé vnímání lidského utrpení za války nebylo tak emocionální jako nyní. Jako odpůrce všech krvavých konfliktů si proto přeji, aby tato zbytečná válka brzy skončila, aby lidé již neprolévali krev za sobecké politiky a místo toho koexistovali v míru. Ukrajině držím i nadále palce a doufám, že Ukrajinci budou moci svou zničenou zemi co nejrychleji znovuobnovit.

(Překlad: Gudrun Heiðsig)